

دستورالعمل کرسی پژوهشی و پژوهانه

در راستای تحقق اهداف سند چشم انداز بیست ساله کشور، نقشه جامع علمی کشور، اجرای قانون برنامه پنجم توسعه، و با توجه به اهمیت روز افزون پژوهش و فناوری در عصر اقتصاد دانش بنیان، در راستای کمک به ایجاد و ارتقاء ظرفیت های تولید علم و فناوری در سطح ملی و در اجرای بند ۱ و ۲ ماده ۱۱ اساسنامه صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور، دستورالعمل کرسی پژوهشی به شرح ذیل می باشد.

ماده ۱: تعاریف

صندوق: عبارتست از صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور که در این دستورالعمل صندوق نامیده می شود.

کمیته تخصصی: کمیته تخصصی صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور که در این دستورالعمل کمیته تخصصی نامیده می شود.

کارگروه های تخصصی: عبارتست از کارگروه های تخصصی صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور که در این دستورالعمل کارگروه های تخصصی نامیده می شود.

کارگروه کرسی پژوهشی: متشکل از صاحب نظران دانشگاهی و حوزوی که در راستای انجام وظایف تعریف شده در این دستورالعمل توسط رئیس صندوق انتخاب می شوند.

پژوهشگر: به اشخاص حقیقی اطلاق می گردد که دارای دانش، تجربه و مدارج علمی و دستاوردهای پژوهشی و یا فناورانه بوده و صلاحیت علمی وی به تایید کارگروه رسیده باشد.

کرسی / اعتبار ویژه پژوهشی (پژوهانه): اعتبار پژوهشی است که در راستای اهداف صندوق و برای اجرای یک برنامه راهبردی تحقیقاتی متشکل از مجموعه ای از فعالیت ها و پروژه های هدفمند به پژوهشگران ممتاز حقیقی و حقوقی ایرانی تخصیص می یابد.

ماده ۲: اهداف

- کمک به ایجاد ظرفیت های جدید تحقیقاتی بخصوص برای پژوهشگران جامع نگر و آینده نگر، دارای بینش و برنامه راهبردی
- بهره برداری مؤثر از ظرفیت های بالقوه اعضای هیئت علمی و پژوهشگران بر جسته کشور
- کمک به نگهداشت سرمایه های انسانی پژوهشی و جذب پژوهشگران فرهیخته ایرانی مقیم خارج از کشور به داخل
- حمایت از پژوهش های کاربردی (پژوهش هایی که منجر به تولید محصول، ثبت پتنت، دانش فنی و .... شوند) منطبق با اولویت های ملی
- کمک به ایجاد محیط های علمی پویا و مولد علم در سطح کشور
- کمک به تعامل مؤثر پژوهشگران با نیازهای جامعه و الزامات آن
- حمایت از تربیت نیروهای ماهر و متخصص برای نظام علم و فناوری کشور
- ایفای نقش مؤثر در توسعه علمی کشور و حرکت در مرزهای دانش
- کمک به توسعه فعالیتهای پژوهشی گروهی در کشور

- حمایت از اجرای طرح های کلان مورد نیاز کشور در قالب اعطای کرسی های گروهی و بین المللی
- پشتیبانی از مراکز علمی مستعد و نخبه پرور

ماده ۳: ترکیب و وظایف کارگروه

ترکیب اعضا و وظایف کارگروه به شرح ذیل می باشد:

➤ اعضای کارگروه:

- رئیس صندوق
  - معاون اجرایی صندوق
  - معاون فرهنگی و امور نخبگان بنیاد ملی نخبگان
  - مدیر ارزیابی طرح های صندوق
  - دو نفر از روسای کارگروه های تخصصی به انتخاب رئیس صندوق
  - شش نفر از اساتید و پژوهشگران برجسته کشور به انتخاب رئیس صندوق
- تبصره ۱:** رئیس کارگروه با حکم رئیس صندوق منصوب می شود.

➤ وظایف کارگروه:

- همکاری با کمیته تخصصی در تدوین سیاستها و خط مشی کلی فعالیتهای کرسی پژوهشی
- تعیین اولویت های موضوعی اعطای کرسی پژوهشی
- شناسایی متقاضیان اعطای کرسی پژوهشی
- ارزیابی صلاحیت علمی متقاضیان و برنامه راهبردی تحقیقاتی آنها
- ارزیابی و نظارت بر عملکرد دارندگان کرسی پژوهشی و تصمیم گیری در ارتباط با تمدید یا خاتمه کرسی اعطاء شده
- انجام سایر فعالیتهای مرتبط با ترویج و توسعه کمی و کیفی کرسی پژوهشی

تبصره ۲: جلسات کارگروه با هماهنگی رئیس کارگروه و براساس دعوت مدیر ارزیابی طرحها با حضور اکثریت اعضا رسمیت پیدا کرده و تصمیمات متخذه با رأی موافق اکثریت اعضا حاضر در جلسه معتبر می باشد .

ماده ۴: پژوهشگران واجد شرایط

- داشتن برنامه راهبردی تحقیقاتی منطبق با اولویتهای صندوق
- دارا بودن یک چارچوب نظری علمی و منسجم جهت حل مسائل اولویت دار کشور
- دارای ایده نو، مبتکرانه و آینده پژوهی
- توان هدایت و تربیت نیروهای ماهر و متخصص
- برخورداری از شرح حال علمی برجسته

ماده ۵: انواع حمایت های مالی

انواع حمایت های مالی اعطایی به پژوهشگران که از طریق کارگروه کرسی پژوهشی به تصویب می رسند به شرح زیر می باشد:

الف) کرسی پژوهشی (کرسی استادی): اعتبار پژوهشی است که به پژوهشگران عضو هیئت علمی دانشگاه ها و مراکز پژوهشی کشور با مرتبه استادی و دارای سوابق پژوهشی معتبر در سطوح ملی و بین المللی با هدف حل مسائل اساسی کشور یا نظریه پردازی در حوزه های بنیادی اعطاء می شود به دو صورت فردی یا گروهی از نوع ملی یا بین المللی اعطاء می شود که ویژگی های هر یک بشرح زیر است.

➤ کرسی پژوهشی فردی:

- این کرسی در هر زمینه علمی به یک استاد که دارای مرجعیت علمی و وجهه بین المللی و یا ملی باشد تعلق می گیرد
- مبلغ این کرسی، برای هر سال ۵۰۰ میلیون ریال است.
- برای مدت ۵ سال اعطاء می شود.
- مدت زمان کرسی، مشروط به داشتن همکار خارجی، برای یک دوره ۵ ساله دیگر قابل تمدید است.

➤ کرسی پژوهشی گروهی:

- این کرسی به تیمی از پژوهشگران برجسته به سرپرستی یک استاد دارای مرجعیت علمی و وجهه بین المللی و یا ملی که دارای برنامه علمی منسجم باشند تعلق می گیرد.
- مبلغ این کرسی برای هر سال ۶۰۰ میلیون ریال است.
- برای مدت ۵ سال اعطاء می شود.
- مدت زمان کرسی برای ۵ سال قابل تمدید است.

➤ کرسی پژوهشی ملی و بین المللی : هر یک از کرسی های فردی یا گروهی می تواند به ترتیب زیر ملی یا بین المللی باشد:

- **کرسی ملی :** به یک استاد ایرانی دارای مرجعیت علمی و وجهه ملی تعلق می گیرد.
- **کرسی بین المللی:** به یک استاد ایرانی دارای مرجعیت علمی و وجهه بین المللی / ملی و یک استاد/موسسه بین المللی تعلق می گیرد. که مبلغ این کرسی توسط کارگروه کرسی پژوهشی بر حسب مورد از طریق منابع داخلی و بین المللی تعیین و تامین می شود.

➤ تبصره ۳: کارگروه کرسی پژوهشی حسب مورد نوع کرسی را تعیین می کند.

ب) کرسی پژوهشگران جوان: به پژوهشگران جوان دارای توانمندی های پژوهشی ویژه و استعداد برتر با هدف تشویق دانشمندان جوان و کمک به اجرای فعالیت های پژوهشی آن ها با شرایط ذیل اعطاء می شود:

- بایستی از طرف یکی از صاحبان کرسی مصوب صندوق که از دانشگاه های نخبه پرور می باشد معرفی شوند.
- سن متقاضی تا ۴۰ سال باشد.
- واجد مدرک دکترا از دانشگاه های داخل و خارج که وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری آن را معتبر می شناسد باشد.
- H-index علمی متقاضی به تناسب رشته توسط کارگروه تعیین می شود.
- Citation مقالات متقاضی نسبت به رشته توسط کارگروه مورد بررسی قرار می گیرد.

- مبلغ این نوع کرسی برای هر سال ۱۰۰ میلیون ریال است.
- برای مدت ۳ سال اعطا می شود.

ج) اعتبار ویژه پژوهشی (پژوهانه): به پژوهشگران عضو هیئت علمی دانشگاه ها و مراکز پژوهشی کشور با حداقل مرتبه استادیاری و دارای توانمندی های پژوهشی ویژه با هدف کمک به ایجاد ظرفیت های علمی و فناوری جدید به دو صورت فردی یا گروهی از نوع ملی یا بین المللی مطابق شرایط کرسی پژوهشی اعطاء می شود.

- مبلغ این پژوهانه تا ۵۰۰ میلیون ریال است.
- برای مدت ۱ سال اعطا می شود.

ماده ۶: فرایند اعطای کرسی / پژوهانه

۱. معرفی توسط اعضای کارگروه کرسی، کارگروه های تخصصی و یا پژوهشگران صاحبنام در حوزه علمی مرتبط
۲. تکمیل فرم درخواست کرسی پژوهشی / پژوهانه توسط متقاضی
۳. بررسی فرم تکمیل شده توسط دبیر کارگروه و استخراج فهرست افراد واجد شرایط اولیه و ارائه آن به کارگروه جهت اخذ تائید
۴. بررسی شرح حال علمی و فرم تکمیل شده متقاضیان کرسی پژوهشی و پژوهانه توسط اعضای کارگروه کرسی پژوهشی
۵. نظرخواهی از اساتید برجسته برای تایید متقاضیان کرسی پژوهشی و برنامه های پیشنهادی آنها و بررسی رزومه و برنامه پیشنهادی متقاضیان اعتبار پژوهشی توسط اعضای کارگروه های پژوهشی و یا پژوهشگران برتر و تایید توسط آنها
۶. بررسی و تصمیم گیری نهایی کارگروه در مورد رد یا قبول درخواست اعطای کرسی / پژوهانه
۷. تنظیم تفاهم نامه توسط دبیر کارگروه در رابطه با کرسی / پژوهانه مصوب و عقد تفاهم نامه با صاحب کرسی / پژوهانه

ماده ۷: گزارش عملکرد

صاحبان کرسی و پژوهانه بایستی گزارش عملکرد خود را هر شش ماه مطابق فرم مصوب کارگروه کرسی پژوهشی به صندوق ارائه دهند.

ماده ۸: نظارت و ارزیابی عملکرد

- ۱- گزارش عملکرد شش ماهه ارائه شده مجری کرسی / پژوهانه، توسط کارگروه بررسی و در صورت ضرورت برای یک فرد متخصص در آن رشته ارسال و پس از کسب نظر مشورتی در رابطه با ادامه یا توقف کرسی / پژوهانه تصمیم گیری می شود.
  - ۲- کارگروه موظف است گزارش عملکرد کرسی / اعتبار ویژه پژوهشی اعطاء شده و سایر اقدامات مرتبط با مأموریت کارگروه را حداکثر یک ماه پس از پایان هر نیم سال تهیه و به کمیته تخصصی ارائه نماید.
- این دستورالعمل در هشت ماده و سه تبصره در کمیته تخصصی مصوب گردید.